

Nr 3 mars 2010

Finlands

Synskadade

4

Tillgängliga
webbsidor

7

Utvidgad ljud-
textning i TV

8

FSS på vinter-
läger i Vuokatti

Innehåll Nr 3/10

- 3** Ledaren: Trafik och miljö
- 4** Tillgängliga webbsidor lyfts fram
- 7** TV:ns ljud och- och textningstjänster utvidgas
- 8** Med snöskor och skidor på Mörtsjön
- 12** Kåseriet: Allting går inte på räls
- 14** Meddelanden
- 17** Meddelanden från distrikten
- 20** Annonser: Hackmans stiftelse
- 22** Annonser: Tolktjänster erbjuds och Informatörsträff
- 23** Annonser: FSS friidrott och boccia 2010
- 24** Annonser: FSS vårmöte 2010

Finlands Synskadade är medlemstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 99. Nummer 4/2010 utkommer 28.4, manusstopp 1.4.

Utgivare:

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f.,
Parisgränden 2 A 1,
00550 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör:

Sofia Stenlund, tfn 09-6962 3017
e-post: sofia.stenlund@fss.fi
Meddelanden och annonser
mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

Tina Dunderfelt, tfn 09-6962 3010
e-post: tina.dunderfelt@fss.fi

Pärbild: Ledarhundar på vinterläger
Foto: Anna Lapinlampi

ISSN 0789-5739

Trafik och miljö

Det finns ärenden och problem som är ständigt närvarande. Sedan finns det problem som återkommer och är starkt säsongsbetonade. Denna vinter har varit den mest snörika på länge vilket har förorsakat en hel del huvudbry för många.

Avspärrade gator, svår halka och snödriivor har gjort att personer med funktionshinder har svårt att röra sig, även i bekanta miljöer. För synskadade är det svårt att veta vilka gator som spärrats av och var snöröjningen valt att placera sin snödriva just den dagen. Polisens uppgift är att se till att snöröjningen inte hotar allmänhetens trygghet, trots att de i första hand kontaktar husbolagen för att åtgärda problemen.

Snötäckta trottoarer gör att synskadade inte kan följa sina normala rutter med den vita käppen, och i värsta fall undviker många att ta sig ut alls eftersom omgivningen är så svårtillgänglig. Snön och isen jämnar ut de markeringar man är van att följa och en bekant plats kan plötsligt te sig främmande. Årstiderna inverkar också på andra sätt. Ljusförhållandena varierar, och till exempel en

lövtäckt gata kan dämpa trafikljudet och ge en helt annan ljudmiljö att följa. Istället för att självständigt ta sig ut i trafiken kanske många väljer att istället gardera sig genom att välja färdtjänst.

På finskt håll har man sänt ut ett pressmeddelande som behandlar synskadade med ledarhundar och deras tillgänglighetsproblem vid övergångsställen. Enligt informationen, som finns på sidan 16 i detta nummer av Finlands Synskadade, har två olyckor skett på kort tid i sammanhang där biltrafik och ledarhundar varit inblandade.

Otrygghet i den egna omgivningen är ett enormt problem för funktionshindrade. Många är beroende av andras välvilja och medmänsklighet för att på ett säkert och tillfredsställande sätt ta sig från en plats till en annan, och detta ger många möjligheter att hjälpa till. Det är viktigt att man som medmänniska ger möjligheten att tacka nej till hjälp, istället för att man handgripligen för en person till den plats man antar att den ska ta sig – problem har nämligen olika lösningar för oss alla.

Tillgängliga webb- sidor lyfts fram

Tillgängliga webbsidor har under den senaste tiden aktualiserats i flera organisationers och förbunds verksamhetsplaner, däribland Förbundet Finlands Svenska Synskadades. Därmed är det ingen ny frågeställning som återupptas då Mats Nylund lyfter fram specialgruppers tillgång till nätsidor i ett spörsmål. Det är välkommet att Nylund ifrågasätter förverkligandet av kvalitetskriterierna för webbtjänster, och FS kontaktade riksdagsledamoten för lite mer information om bakgrunden.

Den konkreta frågeställningen i spörsmålet lyder: Hur skall myndigheter som reformerar sin webbtjänst tillhandahållas anvisningar för förverkligande av webbsidor som är tillgängliga för personer med fysiska funktionshinder samt för personer med nedsatt mental kapacitet?

Bakgrunden till detta beskrivs i det skriftliga spörsmålet enligt följande: "Kommunikationsnätverken är idag samhällets nervsystem. Mycket av den information som samhällsmedlemmarna har behov av i sina dagliga liv finns lättast åtkomligt på Internet. Därmed bör tillgängligheten till den informationen som finns på Internet, speciellt på myndigheters och det allmännas webbplatser, anpassas till alla användares behov.

Kvalitetskriterier för webbtjänster finns redan, men hur är det med förverkligandet? För närvarande finns det starka tecken på att betydelsen av tillgänglighet till information för personer med funktionsnedsättning starkt negligeras.

Med denna grupp menas här personer som har fysiska funktionshinder samt personer med nedsatt mental kapacitet. Myndigheters webbplatser bör innefatta klarspråk, lättlästa texter, talsyntetisator och även andra alternativa språk än nationalspråken och engelska, såsom det finska och finlandssvenska teckenspråket, så att även personer med funktionsnedsättning ges möjlighet att ta del av den allmänna informationen.

Ökade möjligheter för ovannämnda specialgrupper att få information och kunna sköta sina ärenden via nätet bör understödjas genom aktivt informations- och utvecklingsarbete i synnerhet när det gäller myndigheters webbplatser. EU har utarbetat kriterier för tillgängliga nätsidor och i jämförelse på europeisk nivå är det klart att Finland inte är ett föregångarland i frågan. Myndigheter bör när de planerar och reformerar sina nättjänster i ett tillräckligt tidigt skede ta specialgruppsynvinkeln i beaktande."

"Det är vår plikt att se till att informationen är tillgänglig"

Under den senaste tiden har ett par aktörer kontaktat FSS för att få hjälp med att anpassa sina webbtjänster så att de är lättillgängliga för synskadade. Tyvärr är de inte alltför många, så problemet kvarstår på många håll. Hur ser Mats Nylund på informationsbehovets utveckling och tillgänglighetsfrågor i allmänhet? FS ställde några aktuella frågor.

1. Vad är bakgrunden till det skriftliga spörsmålet?

Svar: Personer med nedsatt funktionsförmåga har genom Internet fått helt nya möjligheter att sköta sina ärenden.

2. Har du själv blivit kontaktad av/ skapat kontakt med specialgrupper i ärendet?

Svar: Jo, såväl jag som andra ledamöter i vår riksdagsgrupp har blivit kontaktade av såväl personer som organisationer.

3. Det finns åsikter om att de funktionshindrade, exempelvis synskadade själva, ska tillgodose informations-tillgänglighet via sina egna hjälpmedel snarare än att webbplatser ska standardiseras. Hur ser du på det?

Svar: Att standardisera sina webbplatser samtidigt som de uppdateras är en mycket liten ekonomisk fråga för myn-

digheter, och detsamma gäller för organisationer och privata aktörer.

4. Finns de andra ärenden eller frågor där du vill arbeta för personer med funktionshinder?

Svar: Definitivt, och jag möter ofta frågan i lagstiftningsarbetet eftersom jag sitter i riksdagens kommunikationsutskott. Det gäller både fysisk kommunikation så som kollektivtrafik och icke-fysisk så som webbanpassning, och inte minst Rundradion och frågan om public service.

5. Hur ser du på informationstillgången i allmänhet, hur tycker du att behovet förändrats generellt i samhället?

Svar: Nutidsmänskan tar emot tusentals gånger mer information från omvärlden än för några år sedan och det är vår plikt att se till att informationen är tillgänglig för alla.

6. På vilket sätt kan personer med funktionshinder själva påverka beslutsfattare i liknande frågor, speciellt om man inte har tillgång till e-post eller Internet? Kan våra medlemmar till exempel ringa utan att känna att de stör?

Svar: Vi finns tillgängliga och det är bara att fatta telefonen. Ifall man inte når en ledamot direkt kan man lämna meddelande på våra svarare eller ta kontakt med våra riksdagsassistenter.

TV:ns ljud- och textningstjänster utvidgas

Regeringen föreslår en ändring i lagen om televisions- och radioverksamhet. Målet är att utöka de ljud- och textningstjänster som är avsedda för syn- och hörselskadade på de kommersiella och public service-televisionskanalerna.

Ljud- och textningstjänster erbjuds för närvarande av Rundradion. Utbudet baserar sig på Rundradions uppgift att bedriva allmännyttig verksamhet. På de kommersiella kanalerna har det tidigare inte funnits någon motsvarande skyldighet.

Lagen föreslås att bli ändrad så, att en viss del av de finsk- eller svenskspråkiga programmen ska textas för att betjäna hörselskadade. Tjänsterna för synskadade ska förbättras med hjälp av refererande tolkning eller genom att den finska textningen av utländska program omvandlas till ljud.

Genom en förordning från statsrådet ska man för ljud- och texttjänsten definiera en stegvis ökande andel, så att tjänsten till år 2016 ska bifogas till 50 procent av programmen på de kommersiella kanalerna. De kanaler som bör erbjuda ljud- och texttjänsten ska stadfästas genom en förordning från statsrådet.

Rundradion ska till år 2016 bifoga textning till alla program, med undantag av musikframträdanden samt barn- och sportprogram.

Enligt propositionen ska kostnaderna för att producera ljud- och textningstjänsterna inte få överskrida en procent av omsättningen på de kommersiella

kanalerna. Regleringen föreslås träda i kraft från början av juli 2011.

Regeringen föreslår också ändringar i den så kallade skyldigheten att distribuera televisionsprogram.

Ändringen anknyter till EU:s direktiv om samhällsomfattande tjänster. I direktivet är distributionsskyldigheten begränsad till programutbud som gynnar allmänintresset och som försetts med tjänster med hjälp av vilka syn- och hörselskadade kan ta del av programmen.

I regeringens proposition minskas det antal kanaler som distributionsskyldigheten omfattar. Distributionsskyldigheten ska fortsättningsvis omfatta de för allmänintresset betydelsefulla riksomfattande televisionskanalerna, såsom MTV3 och Fyran. De kanaler för vilka distributionsskyldigheten gäller, såsom också skyldigheten att erbjuda ljud- och textningstjänster, ska stadfästas genom en förordning från statsrådet.

Skyldigheterna ska kunna stadfästas att gälla riksomfattande allmänna kanaler. Bedömningen av vilka kanaler som skyldigheterna kommer att gälla ska göras då statsrådet ger förordningen.

Källa: Kommunikationsministeriet

■ Glada och entusiastiska lägerdeltagare passar på att prova på att ta sig fram på snöskor.

Med snöskor och skidor på Mörtsjön

Som ett band löper europaväg åtta genom det österbottniska landskapet. Det är en oändlig ström av bilar som vrålar förbi. En stor buss kör in på grannens lagårdsbacke, trots de höga drivorna som gör att det blir ett ganska litet svängrum klarar han att manövrera den långa bussen.

Jag hade burit mina skidor och min röda kappsäck ut till uppfartsvägen när jag kom underfund med att jag hade glömt något mycket viktigt hemma. Så jag bad Faso att gå hem igen, men han ville hellre ta en tur ut till sjön. När jag upptäckte misstaget blev det att springa. Tankarna fladdrade medan jag flåsade iväg. Kanske jag skulle klara tjejmilen! Förvisso en utopi. Jag skämdes när jag klev in i bussen och bad om ursäkt.

Det är söndag förmiddag den sjunde februari. En grupp glada motionärer är på väg till Vuokatti på FSS vinterläger. Bussen körde vidare till Karleby järnvägstation där vi skulle ta ombord gänget som kom söderifrån. Just när bussen svängde in mot stationen sågs en grupp med skidor och väskor komma traskande på perrongen. Vi hann, jag andades ut. Vi styrde kosan mot Vuokatti och i Sievi hade vi kaffepaus. Framme i Vuokatti bar vi in våra prylar och installerade oss i våra rum. Så vandrade vi till restaurangen som ligger en bit från vårt boende i Vuokatinhovi. De flesta hade haft tidig väckning, så det var ett hungrigt gäng som samlades kring köttgrytorna. Efter middagen flockades vi sällskapsrummet i vårt boende.

I den öppna spisen sprakade en brasa som spred en skön värme.

Vi hade en presentation av lägerdeltagarna, och kunde konstatera att det var många nya. Speciellt glada var vi över ungdomarna som kommit med. Så infor-

merade ettan, ja vi hade två med namnet Bo-Erik med i den här gruppen. Det var vår ledare Bo-Erik från Jakobstad som informerade om veckans aktiviteter. Vi erbjöds skidåkning, gång med snöskor, slalomåkning, bowling och simning i simhall, och som extra bonus att efter dagens mödor svalka sig i den öppna vaken nere vid strandbastun. Det fanns också reserverad tid till simparadiset Katinkulta. Hann vi med allt detta på en vecka? Jo, nog det mesta!

Ungdomarna var mycket aktiva, våra söta flickor simmade bland isbitarna, sen gjorde de änglar i snön. Brrr, det var nog andra än ungdomarna som vågade ta sig ett dopp. Efter bowlingen var det livliga diskussioner om hur många striker var och en fått. När man vandrade från sluttningen kom man ut på Mörtsjön, en liten trevlig sjö. Det löpte två spår parallellt med varandra på sjön. Det var tre kilometer kring sjön och varje morgon kördes nya spår. Sjön var väl trafikerad under vår vistelse där, det var inte bara synskadade och ledsagare som höll till på sjön. Enligt min ledsagare satt det hela dagarna några personer och stirrade i ett öppet hål i isen. Jag undrade om det fanns ädlare fisk än mört i sjön, kanske hade de vattenstirrande gestalterna katter som bara trängtrade efter mört.

Om man skidar tvärs över sjön förbi idrottsinstitutet kommer man in på ett spår som går till Heikkilä. Spåret bär

uppåt hela tiden tills man är framme vid en bondgård. Väl framme kan man köpa kaffe av bondvärdinnan. Tre av våra tuffa skidentusiaster berättade att de bjöds på kaffe och fastlagsbulle. Sträckan till Heikkilä blir fjorton kilometer tur retur. De hade en fin dag, det var en trevlig skidtur i den vackra terrängen. Det knarrade nog under fötterna när vi vandrade iväg till frukosten, och en morgon konstaterade jag att crocs inte var det lämpligaste skodonet.

Det hade snöat under natten, och mjuka flingor singlar fortfarande ner. Ljudlöst landade de i håret och i ansiktet. Varje morgon gick vi till en stolpe framför restaurangen för att kolla temperaturen. Tyckte vi att det var i kallaste laget granskade vi den mätare som fanns vid dörren till restaurangen, den var lite vänligare. Efter frukosten inväntade vi en temperaturstegring innan vi gav oss i kast med olika aktiviteter. Mitt på dagen smakade det gott med kaffe, te, smörgås och frukt. Det var också skönt att bara sitta och njuta av tillvaron.

Så ut igen, vi hade ju kommit för att hålla igång. Klockan sexton var den röda strandbastun eldad och inbjöd till bad. Jag kan garantera att maten smakade efter en dags utevistelse. Skam till sägandes var det en skön känsla att bar lägga sig raklång på sängen, det blev nog ofta en tupplur. Det sägs ju att man får liv i åren, men jag tyckte att det var lika mycket liv i låren. På kvällarna samlades vi i sällskaprumsrummet där bra-

san spred en skön värme. Männens förbättrade världen, stickorna klirrade. Det var som att förflyttas tillbaka till barndomen.

Sista kvällen läste Maj-Lis en skröna, den här var om när Lars Huldén föreläste om Kalevala så han fick drottning Silvia att gråta. Som alltid när man har trevligt tar det roliga slut alldeles för fort. Vi kom till Vuokatti på söndag, nu var det lördag morgon och dags för hemresa. Jag upplevde att alla haft en fin vecka med gemenskap, motion efter eget val, god mat i glada vänners sällskap.

På varje läger diskuteras behovet av ordnade aktiviteter för synskadade, som vinterläger, fjällvandring och tandemläger. Man upplever att det kan vara svårt att delta i aktiviteter arrangerade av t.ex. idrottsföreningar. Många av oss behöver en egen ledsagare, dessutom är det viktigt att man är trygg i en grupp. Även den sociala delen är mycket viktig. Man diskuterar sin egen livssituation och hur man löser olika problem i det dagliga livet. Man kan tala och skratta åt sig själv och sina misstag.

Ett önskemål från lägerdeltagarna har varit att ett rehabiliterande läger kunde anordnas. Som synskadad har man ofta problem med balansen, styvhet och värk i rörelseorgan beroende på att man spänner sig när man ser dåligt eller är blind. Rehabiliterande inslag kunde vara föreläsningar och fysiska övningar, både när det gäller balans och muskelträning.

Tack alla ni som var med på lägret, det var ni som gjorde att vi fick en fin vecka tillsammans. Ett stort tack också till Finlands Svenska Synskadade, Bo-Erik i Jakobstad och till Tina på kansliet.

Text: Ann-Britt Mattbäck
Foto: Anna Lapinlampi

“Man kan tala och skratta åt sig själv och sina misstag.”

■ Lägerdeltagarna erbjöds skidåkning, gång med snöskor, slalomåkning, bowling och simning i simhall, och som extra bonus att efter dagens mödor svalka sig i den öppna vaken nere vid strandbastun.

Kåseriet | Viva Holm

Allting går inte på räls

När detta läses hoppas vi väl alla att kung Bore släppt sitt grepp om spiran och kungakronan trillat av. Denna exceptionellt snörika vinter har medfört både glädjeämnen och tråkiga situationer, speciellt för kommunikationer till lands och sjöss. Färjorna har fastnat i packisen, till och med kolliderat. Så fort det kommer litet rikligare med snö, så hålls tågen inte på räls och växlarna fryser fast. Många tågturer inhiberades. Småningom kom väl resenärerna ändå fram till bestämmelseorten, för det går ju flera tåg, brukar man säga. Det är väl sådant här som man brukar kalla Force

Majeure. Under de gamla tufftuff-tågens tid åkte min moster med tåg västerut från Helsingfors. I Karis skulle hon byta tåg. På perrongen fick hon syn på prosten från hemkommunen. Moster antog att han var på hemväg och följde efter honom och åkte därmed tillbaka till Helsingfors. Följande dag anlände moster på nytt nu med buss.

Bussarna har i allmänhet klarat sig bättre i dåliga väderleksförhållanden. För det mesta är chaufförerna åtminstone på fjärrturerna korrekta och vänliga. Det finns vissa typer som gör livet surt

för resenärerna. De ser helt uttråkade ut och kan inte få fram det minsta lilla tack, fast passagerarna i regel tackar för skjutsen.

Vart går bussen? För några år sedan, då också i bitande kyla, skulle jag ta morgonbussen som skulle gå via stadens sjukhus. Jag var medveten om att det skulle gå två bussar samtidigt men bara den ena via sjukhuset. Eftersom det var fråga om en tillfällig busstation, och bussarna stod litet hur som helst, frågade jag chauffören i bussen närmast om den går till sjukhuset. Jag fick min biljett och bussen startade. När vi kom till sjukhusavtaget körde bussen förbi. Då blev det liv i mig och bussen stannade på nästa hållplats. Chauffören bad om ursäkt. Han hade trott att jag skulle till något annat sjukhus! Lyckligtvis fick jag snabbt en taxi och hann fram i tid. Vid förfrågan visade det sig att chauffören i fråga inte hade någon lokalkännedom. Ibland har det hänt att personer som skall till sjukhuset stiger fram i gången, men inte ringer på klockan. Chauffören låtsas inte märka dem. När passagerarna börjar protestera så blir det att stanna efter hållplatsen. Kommentaren är att han vill höra ringklockan. Om man står på en hållplats och inte sträcker upp handen kan det lätt hända att man blir akterseglad. Chauffören kan ju inte veta om man skall med eller inte!

Helst skall man ha busskort eller åtminstone jämna pengar. En gång vid en resa sträckte jag fram en tia. Kusken hade

ingen växel. Han upprepade "kortti, kortti". Det var en av de där förarna, som inte hade något gemensamt språk med sina passagerare. Jag räknade mina slantar och kom till att det fattedes bara 5 cent. Chauffören räknade pengarna, men skakade på huvudet. Då kom en ung dam till undsättning. Hon bidrog med det fallerande myntet.

Varför kommer inte bussen? Det har hänt flera gånger på det här året, och det har inte varit fråga om busstreck kanske busstreck. Turen finns i den nya tidtabellen. Passagerarna väntar snällt på följande tur. Kanske chauffören tog en annan väg till omväxling. Det har faktiskt hänt att chauffören sagt att bussen inte går till en viss korsning. Då tog passageraren fram tidtabellen och pekade på fakta. Repliken var, man kan ju inte komma i håg allt.

I den gamla goda tiden skulle en gubbe åka till staden. När bussen kom stod han på fel sida av vägen. Chauffören öppnade fönstret och ropade: Det passar bättre när jag kommer tillbaka. Gubben fick nog åka med för man månade om sina kunder. Många fick stå i bussarna. När man kom till en stor backe hände det sig att passagerare fick stiga av och skuffa bussen över krönet. Det finns ett talesätt i mina hemtrakter som lyder: Det blir nog bra när Svenskbybussen kommer, men den kommer nog aldrig att trafikera igen.

Viva Holm
Lojo

Meddelanden

FSS responssystem

Har du en fråga eller vill du ge FSS respons?

FSS har fått ett förnyat responssystem. Blanketten finns på hemsidan, kan sändas ut per post eller e-post eller fyllas i på punktskrift. Om du önskar kan du också per telefon kontakta vårt kansli som fyller i formuläret och ger det vidare. Alla uppgifter är konfidentiella och man behöver inte uppge namn och adress om det inte är så att man önskar specifikt svar på någon fråga. Blanketter finns också hos de egna distrikten, både i punkt- och svartskrift!

Alla kommentarer, tips och förslag är varmt välkomna!

Esperantokurs i Slovakien

Den 2-10 juli 2010 arrangeras en internationell kurs i esperanto i den västsllovakiska badorten Piestany, som ligger 80 kilometer från Slovakiens huvudstad Bratislava. På programmet finns förutom studier också utfärder, handarbete, motion, kvällsprogram och konserter. Vi ägnar oss åt studier i esperanto på förmiddagarna gruppvis enligt språkkunskaper. Nybörjare har eget program och de tas väl om hand. Deltagaravgift: Deltagaravgiften är graderad enligt anmälningstiden. I januari 40 euro, april 50 euro, efter Valborg 60 euro. För unga personer under 18 år debiteras en nominell deltagaravgift på 10 euro.

Logi i tvårumsstudiebostäder samt måltider kostar 176 euro, för tre- till fyrapersonersrum 152 euro. Den kortaste ruten är att flyga till Wien och fortsätta med tåg 45 kilometer till Bratislava och sedan 80 kilometer till Piestany. Till våren finns förmånliga flygerbudanden för under 200 euro.

Man får mer ut av studieveckan om man bekantar sig med esperanto på förhand, till exempel på Internet via programmet Lernu på adressen http://fi.lernu.net/pri_lernu/index.php eller via Steletos språkkurser. Under studieveckan i Slovakien får man god övning inför den ungdomsträff och esperantokongress som hålls nästa år i Köpenhamn.

För mer information kan du kontakta Arvo Karvinen, Piikintie 22 as 10, 00680 Helsingfors, eller per e-post: steleto@pp.inet.fi.

Punktskriftskurs för seende

Vill du som seende lära dig punktskrift?

Kommer du i kontakt med punktskrift hemma, bland vänner eller på din arbetsplats? Eller är du bara annars intresserad av att lära dig punktskrift? Kom då med på den av Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf. i samarbete med Svenska studiecentralen arrangerade punktskriftskursen.

Det blir en mångsidig kurs där vi försöker beakta kursdeltagarnas individuella behov och önskemål.

Efter gången kurs finns det möjlighet att delta i examen för ett specifikt intyg.

Kursavgift: 30 euro.

Plats: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf.

Adress: Parisgränden 2 A 1, Helsingfors

Datum: 27 april, 4 och 11 maj

Tid: 17.00-20.00

Kursledare: Tor Hanner, Monica Andersson och Tessa Bamberg

Anmälan: Senast torsdagen den 15 april till Tessa Bamberg,

tel: 09-69623024 eller 050-4623181

Ta vara på chansen!

FSS punktskriftsarbetsgrupp

Bokens och Rosens dag

Bokens och Rosens dag firas onsdagen den 19.5 på SynVillan, Parisgränden 2 A 1 kl. 18. Gäst under dagen är Christina Lång, som bland annat var Fredrika Runeberg-stipendiat 2009. Hon är också känd från olika sammanhang inom handikapparbete. År 2008 utkom hennes bok "Stor över en natt". I boken skildras familjen Lång och dottern Susie som har Downs syndrom. Christina Lång berättar om Susies barndom och hur de anstränger sig för att få en fin start på dotterns liv, med dagvård och skolgång och hur hon utvecklas att klara av ett självständigt liv som vuxen.

Arrangörer för Bokens och Rosens Dag är FSS punktskriftsarbetsgrupp. Sista anmälningsdag är 12.5 och anmälningar riktas till Tessa Bamberg, 09-6962 3024. Välkomna!

Beakta ledarhunden i trafiken!

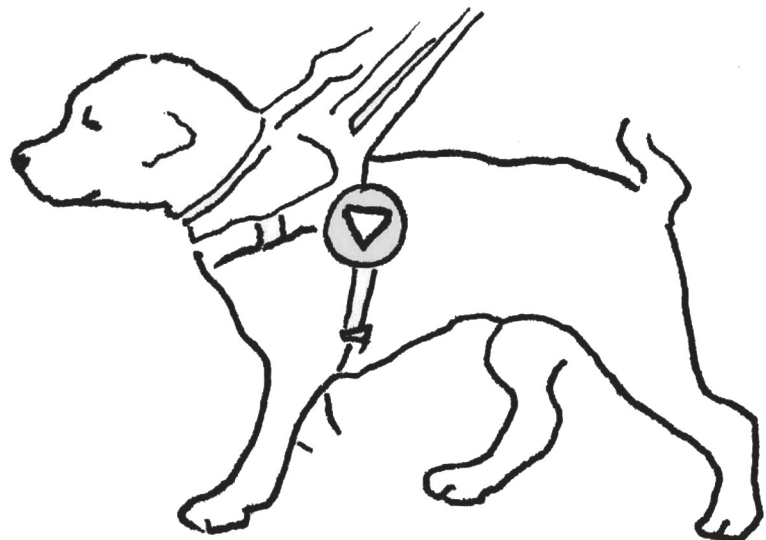
I Helsingfors har under drygt ett års tid inträffat två olyckor där en synskadad person tillsammans med sin ledarhund råkat ut för bilolyckor vid övergångsställen. Dessutom har så kallade nära ögat-situationer förekommit i flera fall, menar polisen. Det är väsentligt att hålla några grundläggande saker i minnet.

Bilister känner ofta inte till att ledarhundar alltid stannar till innan de närmar sig övergångsstället. Det är därför av största betydelse att sakta farten och förbereda sig på att stanna då en synskadad med ledarhund närmar sig en plats där de är i beråd att korsa vägen. Om ledarhundsföraren inte hör den bil som närmar sig i livlig trafik och bilen inte saktar in korsar hunden vägen på kommando med ödesdigra följder. En ledarhund kan inte beakta bilar.

Också för fotgängare är det viktigt att beakta ledarhunden vid vägkorsningar. Även om ledarhunden inte i normalfall går ut på körbanan utan förarens kommando, är det möjligt att ledarhunden korsar gatan tillsammans med de andra fotgängarna om dessa går mot rött ljus. Att följa trafikreglerna är i första hand även av stor betydelse för den synskadades säkerhet.

Ledarhundar är utbildade att följa den vänstra kanten av vägen, på lättrafikled även den högra kanten. Till skolningen hör även att alltid gå rakt samt att alltid stanna vid övergångsställen. Vid trafikljus utan ljudsignal är det välkommet om förbipasserande meddelar vilken ljudsignal som är aktuell. Om den synskadade med sin ledarhund ser förvirrad ut är det vänligt att fråga om man kan hjälpa till. Ledarhunden känner man igen på selen med en röd triangel på.

Källa: Synskadades Centralförbund

Meddelanden från distrikten

Ålands Synskadade r.f.

Den 17 april kl. 12.00 håller Ålands Synskadade stadgeenligt vårmöte. Under mötet behandlas stadgeenliga handlingar, verksamhetsberättelse och bokslut.

Ålands Synskadade r.f. har haft tre månadsträffar på Ankaret det här året, och som vanligt har det varit trevliga kvällar. Under första träffen hade vi syntolkarna på besök, på andra träffen hade vi danskväll med musik och sång. Under den tredje träffen var Handicampens personal på besök och informerade om sitt arbete.

Bingo har spelats en gång per månad och många medlemmar har deltagit. Den 22 februari ordnades en matkväll på Ankaret och 19 personer deltog. Vi åt en god fisksoppa med Ålands pankaka som efterrätt.

Vår måndagsgrupp träffas på måndagarna kl. 13.00 och brukar diskutera reseminnen, över en kopp kaffe och alla är välkomna.

Boccia-gänget träffas fortsättningsvis en gång per vecka, på torsdagarna kl.12-15 på Ankaret.

Den 5 mars var det planeringsråd och styrelsen beslöt att utse Bern Löfman och Mary Niemi som representanter till planeringsrådet från föreningen.

Mariehamn har ett nytt kultur- och kongresshus, Alandica, en modern och funktionell anläggning för större evenemang och små intima träffar. Den syntolkade teaterföreställningen "Fröken Julie" av August Strindberg, 7 mars, blev mycket omtyckt. Så även teaterföreställningen "Plaza svit" med bl.a. Lill Lindfors och Tomas Bolme, som vi såg med syntolkning den 13 mars. En föreställning med många skratt.

Loppis ordnas på Ankaret den 21 mars kl. 12-16, med kaffeservering. Alla välkomna!

Åbolands Synskadade r.f.

Åbolands Synskadade håller april månads medlemsträff lördagen den 17.04. kl. 14.00 på verksamhetscentret Sydvästen, Eriksgatan 5 A 9, i Åbo. Solveig Sjöberg-Pietarinen berättar. Kaffeservering. Pargasborna anmäler sig till Harriet, tfn 4584665 och Kimitoöns medlemmar till Birgitta, tfn 422253. Väl mött på medlemsträffen!

Föreningen deltar även i år i den gemensamma sommarresan tillsammans med Svenska Hörselskadade i Åboland. Kosan styrs mot Bohuslän i Sverige. Tidpunkten är den 25-30.7. Anmäl ert intresse till Harriet, tfn 4584665!

Styrelsen

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Måndagsträffarna kl 13.00 på Hörnan fortsätter med varierande program: Måndagen, den 5 april har vi stängt p.g.a. att vi firar påsk.

Den 12 april fortsätter vi igen med en motionsrunda.

Den 19 har vi en spelmåndag och den 26 april tränar vi minnet.

Det stadgeenliga årsmötet hålls den 15 april 2010 på Hörnan, Parisgränden 2 A 3 kl 16.30. På mötet behandlas förslag till stadgeändring.

Friluftsvectoslut på Onnela arrangeras den 22-23.05 2010.

Vattenjumpan fortsätter på fredagarna.

Hörnans öppethållningstider:

Må-ti 9.30-13.30

To 13.30-15.30

Tel: 612 1779

Adressen är Parisgränden 2 A 3,
00550 Helsingfors

Mera om vårt program finns det på kommande medlemsband, så lyssna på dem! Vi ses på Hörnan!

Svenska Synskadade i Östnyland

Svenska Synskadade i Östnyland håller april månads träff lördagen den 17 april kl. 13.00 i Kajutan, Ågatan 33 i Borgå.

Välkomna!

Vasa svenska synskadade r.f.

- Mimoselgrupperna fortsätter att träffas varannan onsdag jämna veckor. Förmiddagsgruppen kl. 10 och eftermiddagsgruppen kl. 13. Mimosel ordnas i samarbete med Folkhälsan och ledare är Camilla Westerlund.

- Stolgymnastik har vi på Lyktan varannan onsdag (ojämna veckor) kl. 13 med Britten Nylund.

- Punktskriften fortsätter varannan torsdag kl. 10. Kurserna ordnas i samarbete med Svenska studiecentralen. Mera info från kansliet.

- Boccia spelas onsdagar och träff är det på Lyktan kl. 17.

- Bowling måndag 19.4 kl. 19. Träff på Krutkällarvägen.

Årsmöteskallelse

Distriktsföreningen Vasa svenska synskadade r.f. håller stadgeenligt årsmöte lördagen den 17 april 2010 kl. 13 på verksamhetscentret Lyktan, Skolhusgatan 40 C 1-2 i Vasa. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden. Anmälningar senast 13.4 till kansliet, telefon 06-3170 654 eller e-post: vasasynskadade@netikka.fi. Styrelsen.

Resa till Åboland

Kom med på föreningens resa till Åbolands skärgård fredag 13 - söndag 15.8.2010. Färden går via Villnäs slott (marskalk Mannerheims födelsehem) ner till Åbo på fredagen. Vi övernattar i Åbo och åker skärgårdens ringväg på lördagen över 12 broar och med 8 färjor

under ledning av skärgårdsguide. Bl.a. Iniö kyrka besöker vi. Vi far via Houtskär, Korpo, Nagu och Pargas till Åbo där vi igen övernattar. På söndag besöker vi till Åbo domkyrka och träffar ev. Åbolands synskadade. Med på resan har vi Oravais Trafiks reseledare. I priset ingår bussresan, 2 nätter på hotell i Åbo, 2x frukost, 2x middag, 3x lunch, 3x kaffe + dopp. Inträde och guidning på Villnäs slott. Heldagstur med skärgårdsguide längs skärgårdens ringväg samt färjavgifter och inträden. OT-reseledarens tjänster under hela resan. Priset är 200 euro/person för föreningens medlemmar och 310 euro/person för icke medlemmar. Bindande anmälan senast 31.5.2010. Kontakta Tina på kansliet om du har frågor.

Planeringen av vårens verksamhet fortgår. Följ med medlemsbandet och Vasabladets och Syd-Österbottens föreningsspalter för mera information om medlemsträffar och andra evenemang. Om du har frågor kontakta Tina på kansliet, mån-tor kl. 9-11. Tel. 317 0654.

Ha det skönt i vårsolen!
Distriktssekreterare Tina Back.

Svenska synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f. sammankallar till vårmöte lördagen den 10 april 2010 kl. 13.00 i Lyan, Prästängs-

gatan 12, Ekenäs. Stadgeenliga vårmötesärenden med redovisningar över år 2009. Transport i vanlig ordning. Anmälan till Bjarne Sandberg, tfn 040-544 8313 eller till Birgitta Nordström, tfn 019-241 1233 senast torsdag 8 april 2010. Styrelsen.

Läsecirkeln sammankommer igen onsdagen den 24 mars 2010 kl. 13.30 i Lyan, adress Prästängsgatan 12, Ekenäs. Den aktuella boken heter Offereldar och är skriven av Kaari Utrio. Ordinarie och stödjande medlemmar är välkomna. Anmälan senast den 22 mars till Christine Lundén-Fredriksson tfn 050-3310 695 eller 019-430 510. Välkommen med!
Styrelsen.

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Tisdagen 6.4 ordnas dagträff i Karleby i Mikaelens serveringsrum på församlingencentret.

Teatergruppen samlas nästa gång torsdagen 9.4 kl 14 på Fyren.

Nästa föreningsträff hålls tisdagen 13.4 kl 18.30 på Fyren. Birgitta Nynäs är programansvarig.

Mimosel gruppen i Karleby träffas månd. 19.4 kl 14 på Emeliehemmet.

Stiftelsen Leo, Mary och Mary-Ann Hackman Understöd år 2010

Stiftelsen beviljar finlandssvenska synskadade och hörselskadade understöd bland annat för studier och utbildning. I år prioriteras ansökningar som gäller projekt men stiftelsen stöder också medicinsk forskning inom området för syn- och hörselskador.

Bidrag kan sökas av:

- ideella föreningar
- organisationer
- arbetsgrupper
- enskilda personer

Ansökan skall göras på ansökningsblankett som finns på stiftelsens hemsida www.stiftelsenhackman.fi. Ansökan bör innehålla en redogörelse för projektet/forskningen. Noggranna uppgifter om budget och finansieringsplan bör framkomma. Eventuella andra bidrag som sökanden ansökt om skall nämnas. Uppge även beloppet som söks, samt namn, adressuppgifter och bankkonto.

Ansökningstiden utgår den 30.4.2010. Beviljade understöd utbetalas i juni 2010.

Ansökningarna skickas i 5 exemplar under adress:

Stiftelsen Hackman
Harriet Rydberg
Aktia Privatbanken
Mannerheimvägen 14 A
00100 Helsingfors

Styrelsen

Annons: Plextor produktnyheter

Plextor Pocket PTP1 är en Daisy-spelare med minneskort. Daisy-talböcker på CD överförs till minneskortet med dator eller skild USB DVD station. Pocket PTP1 har också utmärkta inspelningsfunktioner, fungerar som digitalt fickminne. Inspelningarna sparas direkt i MP3-format. Stereoinspelning kan göras med yttre mikrofon. Textfiler kan också läsas upp med inbyggd talsyntes.

Pris: Pocket PTP1 450,- och USB DVD station 98,-.

PTN1 har ersatts med PTN2 som finns på svenska. Med PTN2 kan man lyssna på Daisy-böcker från CD, USB-minne och SD-minneskort. Med den nya PTX1 Pro kan man dessutom i framtiden lyssna på talböcker via internet via s.k. strömmande läsning. PTX1 Pro finns på finska, kommer senare också på svenska. Pris: 585,-.

Beställ vår nya produktkatalog!

Näköpiste Polar Print Oy, tel. (09) 615 001 23 Barbro eller 044 0900 790 Rabbe.

Informationsdagar

Informationsdagar med närvarande sakkunniga för alla sinnen såsom hörsel och syn samt åldringsarbete arrangeras på nedanstående orter. Inträdet är fritt och informationsdagen riktar sig till äldre och deras anhöriga, tjänstemän, studerande, frivilliga och alla övriga intresserade! Föreläsningar och förevisning av hjälpmedel finns på programmet.

På följande orter ordnas evenemang:

Onsdagen den 14.4 kl. 14-16.30 i Tölö servicehus (Töölön palvelukeskus), Tölögatan 33

Tisdagen den 4.5 kl. 12-16 i Ingå, Kommunhuset, Ola Westmans allé 3

Välkomna!

Tvådelad grundkurs för synskadade

En grundkurs för synskadade arrangeras under slutet av 2010. Del 1 hålls i oktober och del 2 i november. Platsen är Norrvalla i Vörå och FPA-kursnummer 35429.

Tolk-, översättnings- och renskrivningstjänster erbjuds

Paulina Hannus, fil. mag. från Åbo Akademi, erbjuder via företaget Översättningsbyrå P. Hannus/Kielenkäännöstoimisto P. Hannus översättningar och tolktjänster mellan följande språk: svenska-franska-svenska, engelska-svenska, finska-svenska och finska-franska. Dessutom erbjuds renskrivning av texter efter diktamen eller inlästa på band eller skiva.

Priser: Kortare översättningar än fem A4-sidor: 3 euro/rad. Översättningar som är fem A4-sidor eller längre: 75 euro/sida. Tolktjänsten kostar 60 euro/timme+resor. Renskrivningstjänsten kostar 2 euro/minut av dikterat material. Mer information och kontaktuppgifter:

Översättningsbyrå P. Hannus/Kielenkäännöstoimisto P. Hannus

e-post: phannus@gmail.com, tfn 040-5961196

Hemsida: www.phannus.webs.com

Annons: Aviris informerar

Den bärbara förstöringsapparaten Looky+ är en nyhet som kompletterar Aviris utbud av små förstöringsapparater. Looky+, som fungerar med LED-ljus, kan användas som förstöringsglas, där man kan korrigera det område man önskar förstora genom att öka och minska avståndet. Looky+ kan också placeras direkt på den bild eller text man önskar titta på genom att vika den, då förstör apparaten området i fyra steg mellan en förstoring på 2 till 20 gånger.

Förutom färgskärm kan användaren välja olika färgkombinationer av bakgrund och text, även kombinationen svart-vit och vit-svart. Man kan stanna bilden på skärmen för en stund. Tangenterna är markerade med igenkänningselement för att lättare kunna hantera apparaten. TFT-skärmens storlek är 3,5 tum, apparatens vikt 145 gram (med ackumulator 200 gram). Ackumulators laddningstid är cirka fem timmar, användningstiden är cirka två timmar. Med i förpackningen finns laddningsbar ackumulator, laddare, påse att transportera den i samt lina att bära den med. Priset på förstöringsapparaten Looky+ är 565 euro.

Kontaktuppgifter: Synskadades Centralförbund, Aviris hjälpmedelsbutik, tfn (09) 3960 4700. www.aviris.fi, e-post: aviris@nkl.fi.

Kom med till Borgå!

FSS Friidrottstävlingar och Bocciaturnering 2010

Den 11 – 13 juni går FSS sjätte friidrottstävlingar samt bocciaturnering av stapeln. Platsen för dessa evenemang är denna gång Borgå.

Fredagen den 11 juni genomförs bocciaturneringen mellan distrikten i bollhallen på Sannäs gård.

På lördagen hålls friidrottstävlingarna på Hammars idrottsplan. Friidrottsgrenarna för både damer och herrar är följande: löpning 60 m, 100 m, 400 m, 1500 m gång (stavar tillåtna), kula, turbospjut, slungboll, höjd och längd utan ansats, stafett 4 x 100 m.

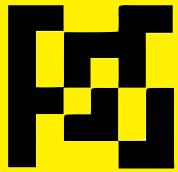
Deltagaravgiften är 75 euro, vilket inkluderar måltider (frukost, lunch, middag), logi på Sannäs gård samt resor. Därutöver 5 euro per start i friidrottsgrenarna. Avgiften för boccian är 50 euro per lag. Deltagarna får mer detaljerad information senare.

Anmälningar och närmare information fås av Tina Dunderfelt på förbundets centralkansli, telefon 09-6962 3010 eller tina.dunderfelt@fss.fi. Sista anmälningsdagen är fredagen den 7 maj.

**Varmt välkomna till FSS r.f:s traditionella friidrottstävlingar
och bocciaturnering!**

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f., Svenska synskadade i mellersta Nyland r.f. och Svenska Synskadade i Östnyland r.f. i samarbete med Borgå stads idrottssektion.

Möteskallelse

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt vårmöte den 24 - 25 april 2010 på Hotell Rantasipi i Forssa. Mötesförhandlingarna inleds på lördag kl. 14.00 och fortsätter på söndag kl. 9.00.

Vid mötet behandlas de i paragraf 6 av förbundets stadgar nämnda ärendena: verksamhetsberättelse och bokslut för år 2009, revisorernas berättelse och frågan om ansvarsfrihet för styrelsen, verksamhetsledaren, ekonomen och övriga redovisnings-skyldiga, tillsättande av valberedningsutskott om vårmötet så besluter, diskutera förbundets verksamhet på längre sikt utgående från styrelsens förslag till strategiska riktlinjer, övriga frågor vilka styrelsen förelagt vårmötet, skriftliga motioner som inom februari inlämnats till styrelsen av personmedlemmar eller medlemsföreningar. Deltagaravgiften är 50 euro/person vilket inkluderar resor, kost och logi. Tillägg för enkelrum 25 euro. Om man blir tvungen att annullera sitt deltagande efter att anmälningstiden gått ut uppbärs halva deltagaravgiften. Om annulleringen sker på mötesdagen uppbärs hela avgiften.

Anmälningarna skall vara centralkansliet tillhanda senast torsdagen den 8 april. Medlemmarna ombeds anmäla sig till sina respektive föreningar senast tisdagen den 6 april, enligt följande:

Norra Österbottens svenska synskadade r.f.:
Ann-Sofie Grankulla
må-to kl. 9-14
tfn (06) 723 4880, 050-379 5658

Vasa svenska synskadade r.f.:
Tina Back
må-to kl. 9-11
tfn (06) 317 0654

Ålands synskadade r.f.:
Erika Strömberg
må-fr kl. 9-15
tfn 0457-343 8950

Åbolands synskadade r.f.:
Harriet Nordling
tfn (02) 458 4665

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.:
Heidi Simonsen
må-ti kl. 9.30-13.30,
to kl. 13.30-15.30
tfn (09) 612 1779

Svenska synskadade i Västnyland r.f.:
Christel Eriksson
tfn 040-745 1933

Svenska synskadade i Östnyland r.f.:
Stina Roms
tfn (019) 582 514

Möteshandlingar på önskat medium, program för mötesdagarna och tidtabeller för de abonnerade bussarna sänds till alla anmälda. Vi ber alla mötesdeltagare bekanta sig grundligt med mötesmaterialet på förhand! Välkommen! – Styrelsen